

Keuzeonderwerpen schoolexamen

economie

Binnen het schoolexamen (SE) dienen de leerlingen tenminste twee keuzeonderwerpen te hebben. De totale ruimte die dit moet beslaan in termen van studielasturen is 10 procent. Voor havo komt dit neer op 40 uur en voor vwo 48 uur (oftewel 20 sl u per keuzeonderwerp voor havo en 24 sl u voor vwo). Door scholen kan hier op verschillende manieren mee om worden gegaan:

- De vaksectie kiest een onderwerp waar door de hele klas gelijktijdig aan gewerkt wordt.
- De vaksectie geeft leerlingen de mogelijkheid om uit verschillende onderwerpen een eigen onderwerp te kiezen waar zij zich in kunnen verdiepen gedurende een bepaalde periode. Leerlingen kunnen daarin ook zelf een onderwerp aandragen.

De eerste aanpak heeft als voordeel dat er gestructureerd aan een specifiek onderwerp gewerkt kan worden en iedere leerling hetzelfde programma doorloopt. De tweede aanpak biedt de mogelijkheid om meer aan te sluiten bij individuele interesses en capaciteiten. Natuurlijk zijn ook hybride combinaties van beide aanpakken mogelijk.

Keuzeonderwerpen zijn mede in het leven geroepen om te differentiëren naar type leerlingen. Je kunt hierbij kijken naar het profiel of naar 'wel of geen' bedrijfseconomie naast economie. Leerlingen zonder bedrijfseconomie zouden bijvoorbeeld vanuit het domein B1 'financiële zelfredzaamheid' stof aangeboden kunnen krijgen, zoals het kopen of huren van een huis, of het schrijven van een ondernemingsplan. Leerlingen met zowel economie als bedrijfseconomie zouden zich dan meer kunnen verdiepen op de samenhang tussen beide vakken, zoals globalisering en bedrijfsvoering of bedrijfsrisico's en milieuvraagstukken. Bij dergelijke keuzeonderwerpen komen vaardigheden op het gebied van onderzoeken en standpuntbepaling aan de orde.

Voorbeelden van keuzeonderwerpen kunnen gevonden worden in maatschappelijke vraagstukken als ongelijkheid, duurzaamheid, gezondheid, globalisering en technologie. Anderzijds kan er gekozen worden voor een verdieping van een 'typisch' economisch onderwerp, zoals keynesiaanse modellen, circulaire economie of het vestigingsklimaat. Een andere mogelijkheid is om een bepaalde sector uit te lichten, zoals de vliegtuigindustrie, de medicijnindustrie of de automobiellindustrie. Dit zou gekoppeld kunnen worden aan het begrip 'marktmacht'. Het is belangrijk om te beseffen dat een keuzeonderwerp een verdieping mag zijn van een bestaande (specificatie) van een eindterm. De in domein H en I genoemde thema's brede welvaart en inkomensongelijkheid zijn typisch onderwerpen waar veel over geschreven wordt en die op grond van de 'actuele' economische situatie veranderen. Een landenstudie is daarin eveneens mogelijk. Leerlingen kunnen dan de economische situatie van een land beschrijven/ analyseren.

Anders toetsen

Naast uitgebreide keuzevrijheid over het onderwerp biedt het domein keuzeonderwerpen de mogelijkheid om anders te toetsen. Voorbeelden zijn het schrijven van een betoog, het houden van een presentatie of het maken van

een verslag over een economisch boek. In de downloads zijn ter inspiratie enkele voorbeelden globaal uitgewerkt.